

Sosial og emosjonell læring i barnehagen

- Småsteg og fri lek -

Høgskolen
i Østfold

Forskningsrådet

Professor Hugo Cogo-Moreira ved Høgskolen i Østfold er prosjektleder for studien, som skal pågå helt fram til 2029. Foto: privat

Fri lek vs. «Småsteg»: – Vi skal finne ut om programmet faktisk virker

Prosjektleder Hugo Cogo-Moreira har fått 12 millioner kroner til banebrytende forskning. Snart begynner jobben med å rekruttere 900 barn og 60 barnehager til prosjektet.

OM PROSJEKTET

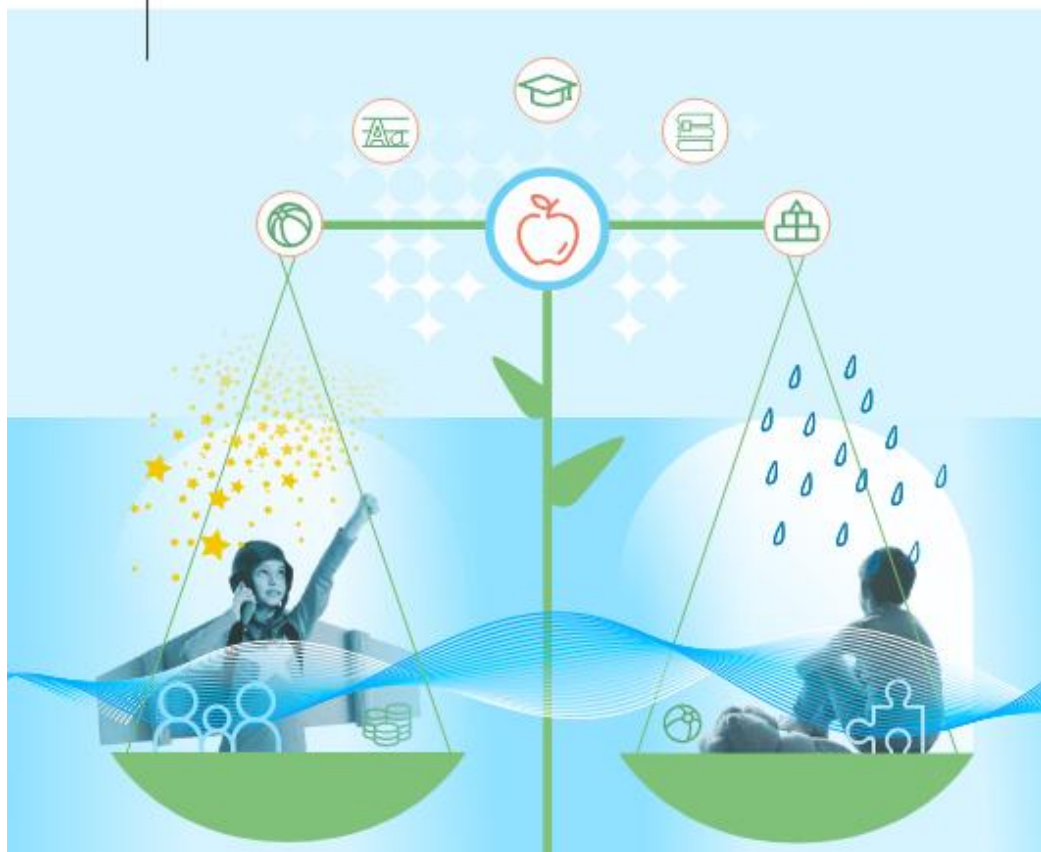
Vi er en forskningsgruppe fra Høgskolen i Østfold som ønsker å finne ut mer om [Småsteg](#) og fri lek, og hvordan det påvirker sosial og emosjonell læring hos 4-6 åringer.

Et jevnere utdanningsløp

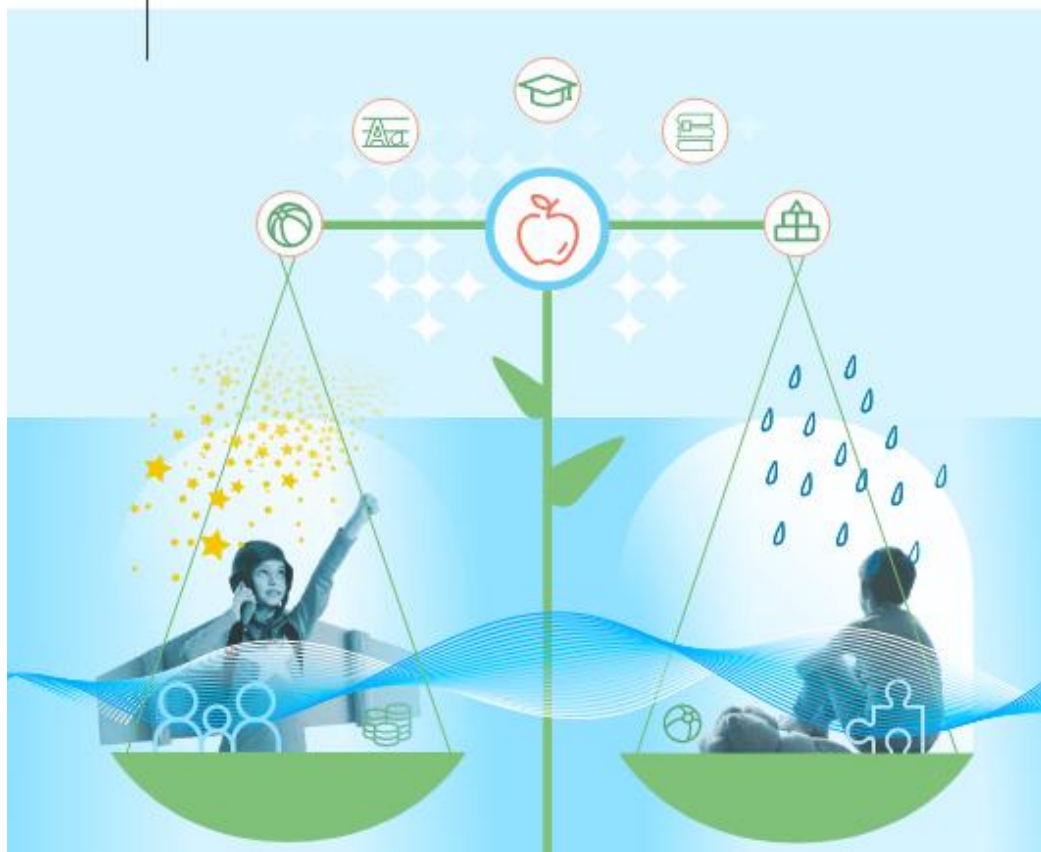
Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn

Et jevnere utdanningsløp

Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn

Aftenposten

Debatt | Barn og unge

Ekspertutvalg med dårlig bakkekontakt?

[Anne Greve](#) Professor i barnehagepedagogikk, Oslo Met

[Kari Brodal](#) Barnehagelærer

[Per Brodal](#) Professor emeritus i nevrobiologi

Rikelig tid til lek er utvilsomt det beste for å sikre barns sosiale, kognitive og emosjonelle utvikling.

Publisert: 21.02.2024 06:45

Mulige utfall

- 1) Både Småsteg og fri lek fremmer barns utvikling.
- 2) Fri lek har en positiv effekt, men Småsteg har ikke positiv effekt.
- 3) Småsteg har en positiv effekt, men fri lek har ikke positiv effekt.
- 4) Ingen av delene har beviselig effekt på sosial og emosjonell læring sammenlignet med før aktiviteten.

211 millioner kroner til banebrytende forskning

Forskningsrådet deler ut 211 millioner kroner til 20 nye forskningsprosjekter med stort potensial for å flytte forskningsfronten på sine felt. Felles for prosjektene er at de holder svært høy vitenskapelig kvalitet.

PUBLISERT 6. SEP. 2024 | OPPDATERT 5. NOV. 2024

 DEL

 LAST NED

Barns sosio-emosjonelle læring

Kan barnehagebarn utvikle sosio-emosjonell læring bedre gjennom kontrollert læring av vennskapsteknikker og å håndtere sterke følelser enn gjennom lek? Og påvirker det barnas empati? Forskere ved Høgskolen i Østfold får 12 millioner kroner for å følge 900 barn i 60 barnehager slik at de kan lære om metodisk og tidlig intervensjon for fremtidig utdanningspolitikk og -praksis.

Barns sosio-emosjonelle læring

Kan barnehagebarn utvikle sosio-emosjonell læring bedre gjennom kontrollert læring av vennskapsteknikker og å håndtere sterke følelser enn gjennom lek? Og påvirker det barnas empati? Forskere ved Høgskolen i Østfold får 12 millioner kroner for å følge 900 barn i 60 barnehager slik at de kan lære om metodisk og tidlig intervensjon for fremtidig utdanningspolitikk og -praksis.

Bedre kreftbehandling

Hvordan ta knekken på kreftceller uten å påvirke vevet rundt? Forskere ved UiO får 8 millioner kroner for å studere hvordan man kan bruke magnetfelt og plasma til å forstørre og deretter fokusere protonstråler, slik at man nøyaktig kan posisjonere dosene kreftpasienter behandles med. Målet er bedre behandlinger og reduserte bivirkninger.

Hjerneaktivitet og oppførsel

Cerebrospinalvæske finnes i hjernen og ryggmargen hos mennesker og andre virveldyr. Man har tidligere trodd at den kun passivt transporterer næringsstoffer og fjerner avfall til og fra hjernen, men er det sant? Forskere ved NTNU får 12 millioner kroner for å finne ut om denne væsken bidrar til å forme hjerneaktivitet og oppførsel hos mennesker og dyr.

Klimapåvirkning av dypvannsgruvedrift

Kan dypvannsgruvedrift endre de globale havstrømmene, vår forståelse av karbonfangst og -lagring i havet og økologien på havdypet? Kunnskapen på dette feltet er mangelfull, og ingen vet hvordan dypvannsgruvedriften Norge startet med i 2023 vil endre livet i havet og på jordoverflaten. Forskere ved Akvaplan-Niva får 8 millioner kroner for å kombinere turbulensobservasjoner, numerisk modellering og samfunnsvitenskap slik at vi kan forstå blandingsprosessene i havdypet.

Språk- og kulturbarrierer i politietterforskning

Å forstå hverandre både språklig og kulturelt er spesielt viktig i politietterforskning. Likevel er det lite i det norske politiets rutiner som sier noe om hvordan man skal forholde seg til språk- og kulturforskjeller når man gjennomfører forhør. Hvilke metoder blir brukt? Hvordan påvirker metodene effektiviteten av intervjuene og oppfyllelsen av menneskerettighetene til dem som intervjues. Dette får forskere ved Universitetet i Agder 12 millioner kroner for å finne svaret på.

Våre interesser og eventuelle
interessekonflikter

BARNEHAGENS GEVINST

KOMPETANSEHEVING

Kompetanseheving i
Småsteg og fri lek
2 opplæringsdager i
Småsteg-programmet
Innføring i frilek-kriterier
Erfaringer med bruk av
programmet

INVESTERING FOR BARNEHAGENS FREMTID

Varig kompetanse
Ressurs-kit for sosial
læring
11.000 kr til fri lek-
barnehagene
Nettbrett

BIDRA TIL HELT NY FORSKNING

Sette barnehage i
fokus innenfor
forskning
Bidra til verdifull
kunnskap om sosial
utvikling hos barn

SAMARBEID

Samarbeide om et
felles mål i
barnehagen
Samarbeid med
Høgskolen

HVA SKAL BARNEHAGENE GJØRE?

Bidra med 10 barn i aldersgruppa 4-6 år (året før skolestart)

Innhente samtykke fra foreldre

Svare på spørreskjema før og etter prosjektperioden (28 uker)

Delta med 1-2 ansatte på to dagers innføring i Småsteg / fri lek-kriterier

Gjennomføre ca 10-15 minutter daglig aktivitet innenfor Småsteg / fri lek

Sosial og emosjonell læring i barnehagen

- Småsteg og fri lek -

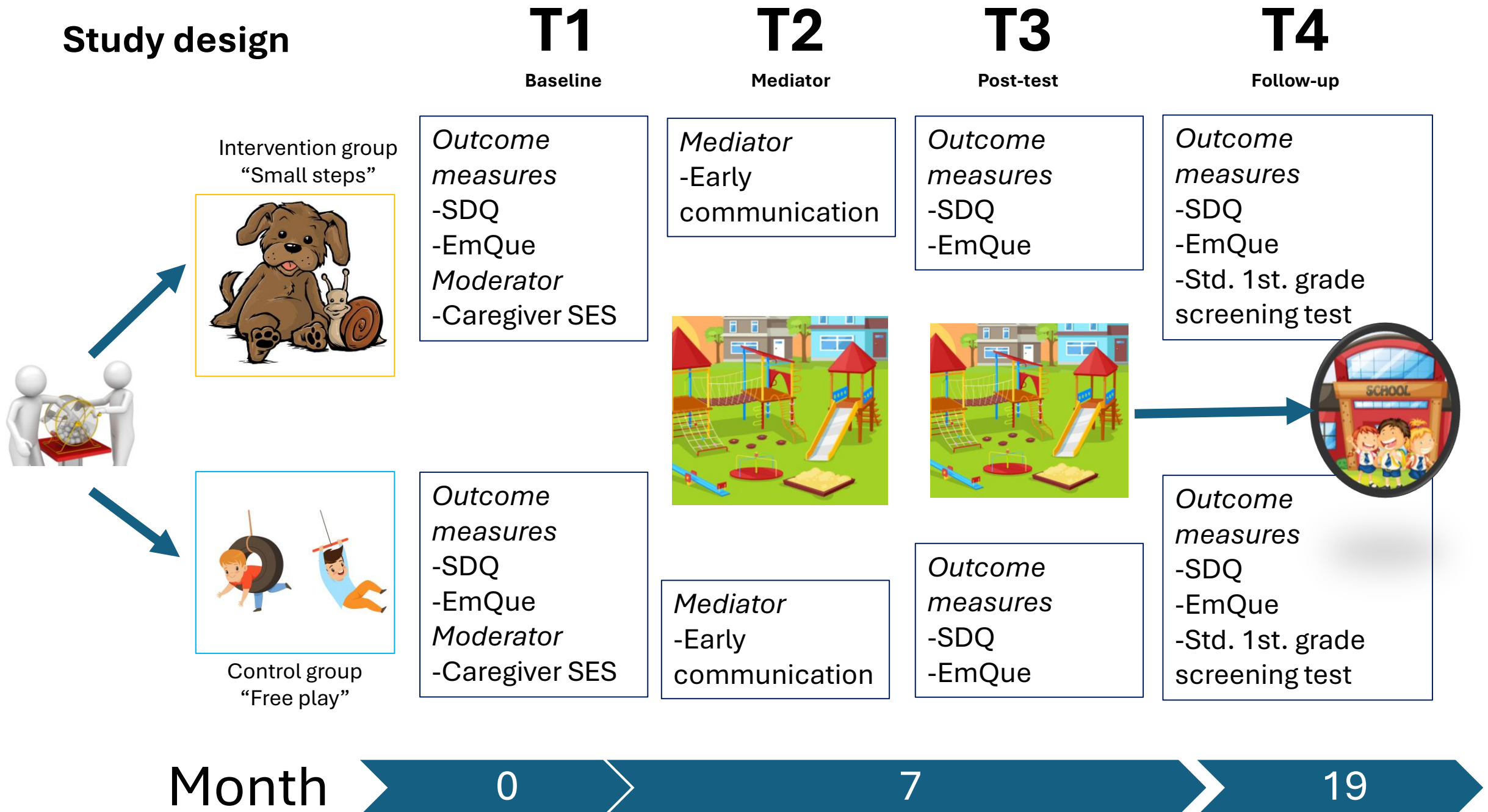

Høgskolen
i Østfold

Forskningsrådet

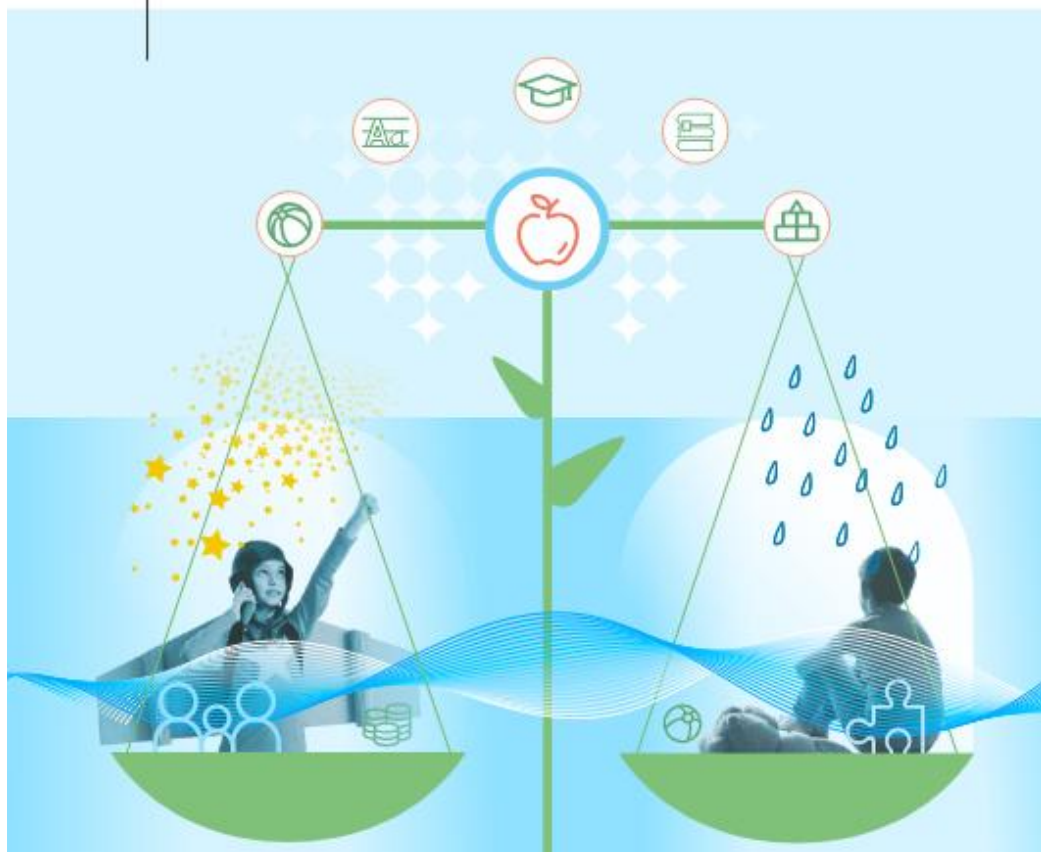
Study design

Et jevnere utdanningsløp

Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn

Aftenposten

Debatt | Barn og unge

Ekspertutvalg med dårlig bakkekontakt?

[Anne Greve](#) Professor i barnehagepedagogikk, Oslo Met

[Kari Brodal](#) Barnehagelærer

[Per Brodal](#) Professor emeritus i nevrobiologi

Rikelig tid til lek er utvilsomt det beste for å sikre barns sosiale, kognitive og emosjonelle utvikling.

Publisert: 21.02.2024 06:45

Et jevr

Barnehage og s

Meta-Analysis

> [Child Dev.](#) 2023 Sep-Oct;94(5):1181-1204. doi: 10.1111/cdev.13968.

Epub 2023 Jul 13.

The state of evidence for social and emotional learning: A contemporary meta-analysis of universal school-based SEL interventions

Christina Cipriano ¹, Michael J Strambler ², Lauren H Naples ¹, Cheyeon Ha ¹, Megan Kirk ¹, Miranda Wood ¹, Kaveri Sehgal ¹, Almut K Zieher ¹, Abigail Eveleigh ¹, Michael McCarthy ³, Melissa Funaro ⁴, Annett Ponnock ¹, Jason C Chow ⁵, Joseph Durlak ⁶

Affiliations + expand

PMID: 37448158 DOI: [10.1111/cdev.13968](#)

Publisert: 21.02.2024 06:45

ig

barns

Sosial og emosjonell kompetanse

- Tilpasning til skole, relasjoner, kommunikasjon, selvfølelse og –tillit, etc.
- Få studier var gjort i barnehage.
- Ingen i Norge (en for 5.klassinger)

Sosial og emosjonell kompetanse

- Tilpasning til skole, relasjoner, kommunikasjon, selvfølelse og –tillit, etc.
- Få studier var gjort i barnehage.
- Ingen i Norge

Rikelig tid til lek er utvilsomt det beste for å sikre barns sosiale, kognitive og emosjonelle utvikling.

Publisert: 21.02.2024 06:45

Epub 2023 Jul 13.

The state of evidence for social and emotional learning: A contemporary meta-analysis of universal school-based SEL interventions

[Christina Cipriano](#)¹, [Michael J Strambler](#)², [Lauren H Naples](#)¹, [Cheyeon Ha](#)¹, [Megan Kirk](#)¹, [Miranda Wood](#)¹, [Kaveri Sehgal](#)¹, [Almut K Zieher](#)¹, [Abigail Eveleigh](#)¹, [Michael McCarthy](#)³, [Melissa Funaro](#)⁴, [Annett Ponnock](#)¹, [Jason C Chow](#)⁵, [Joseph Durlak](#)⁶

Affiliations + expand

PMID: 37448158 DOI: [10.1111/cdev.13968](#)

Norsk variant?

Ett eksempel: Steg for steg - Småsteg

Over 300 barnehager har tatt det i bruk.

Norsk variant?

Ett eksempel: Steg for steg – Småsteg

Sosial og emosjonell læring i barnehagen

- Småsteg og fri lek -

Høgskolen
i Østfold

Forskningsrådet

Sosial og emosjonell læring i barnehagen

- Småsteg «VS» fri lek -

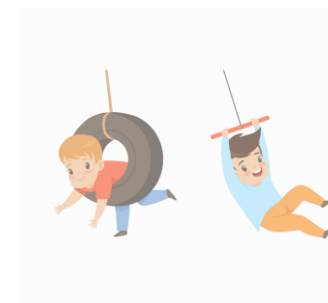
Høgskolen
i Østfold

Forskningsrådet

Sosial og emosjonell læring i barnehagen

- Småsteg «VS» fri lek -

De blir satt opp mot hverandre i debatten, men enda ikke i forskningen.

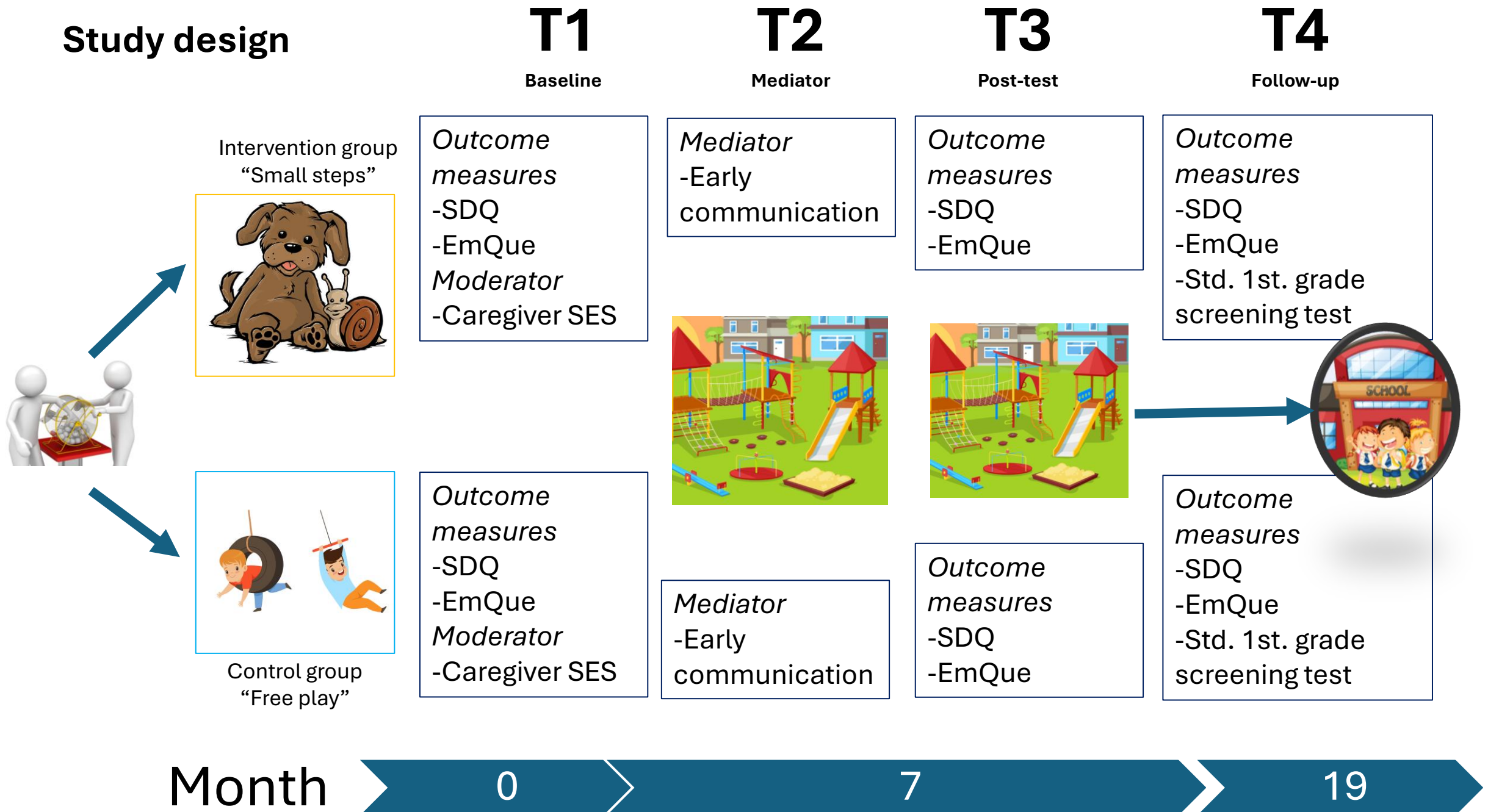

Høgskolen
i Østfold

Forskningsrådet

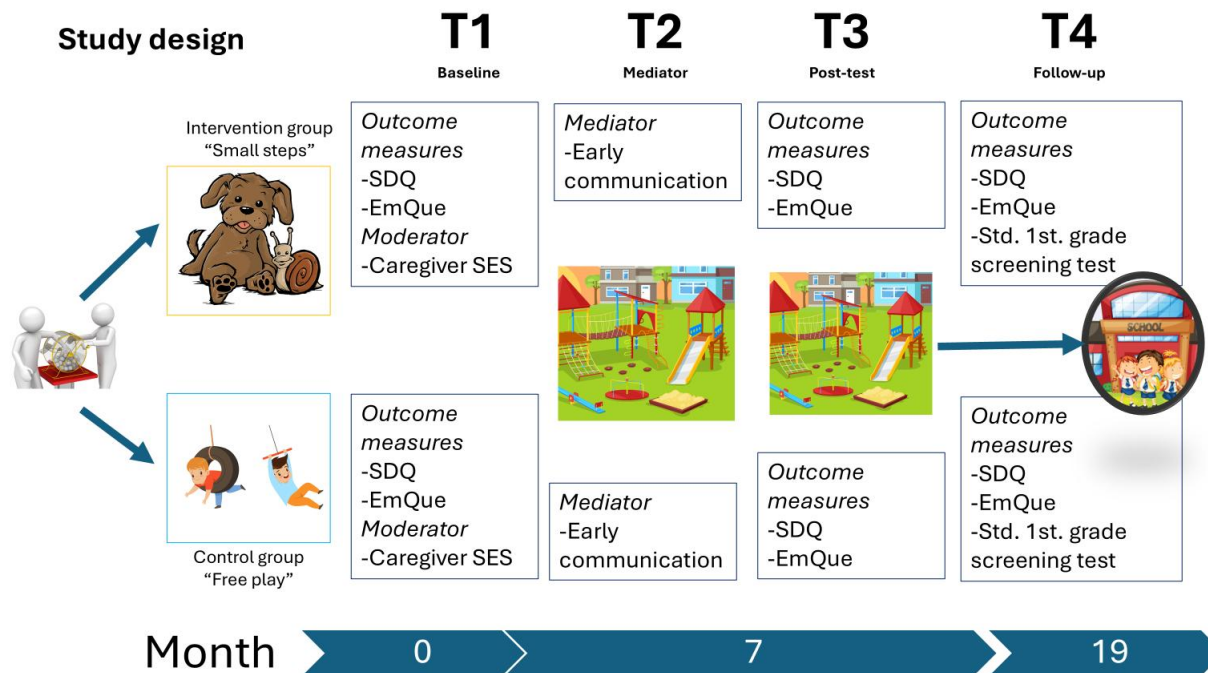
Study design

Før

Under

Etter

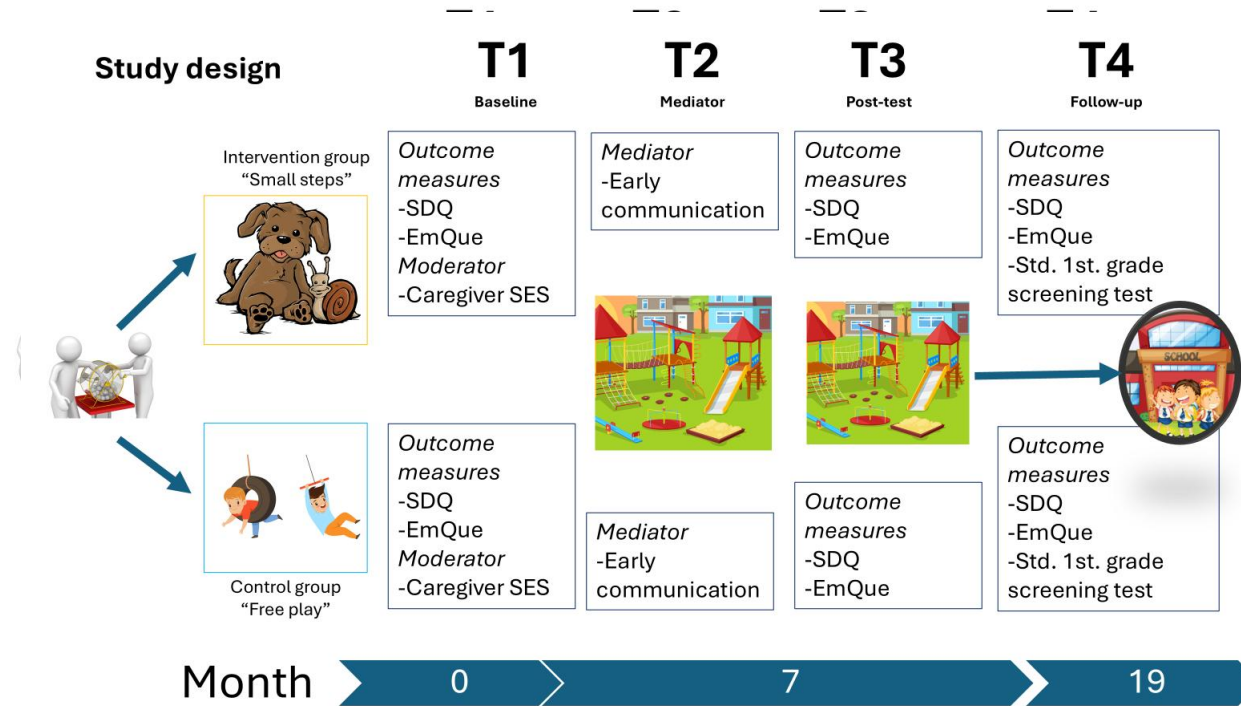

Før

Under

Etter

PILOT

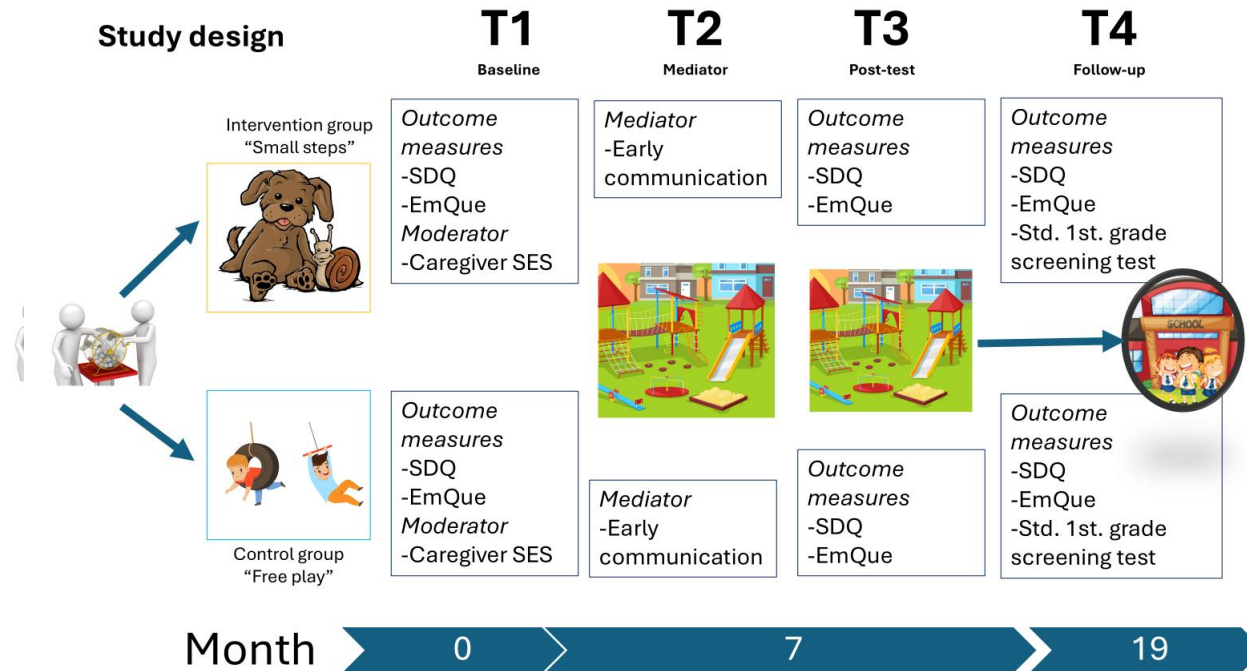

Før

Under

Etter

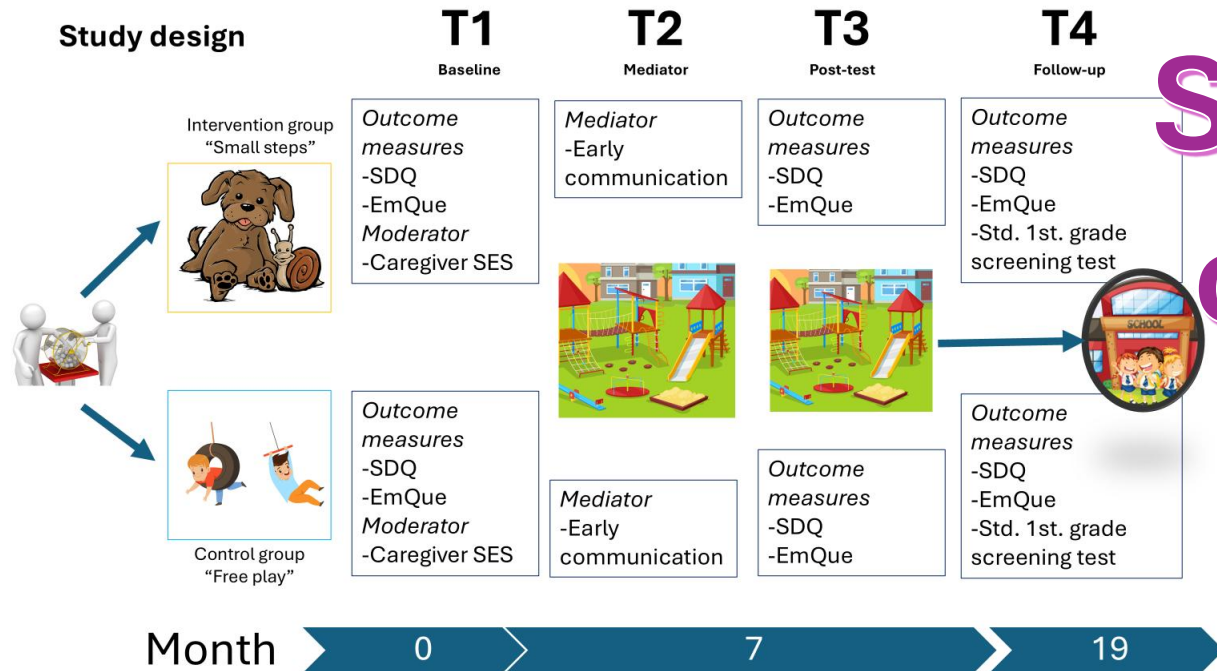
PILOT

Før

Under

Etter

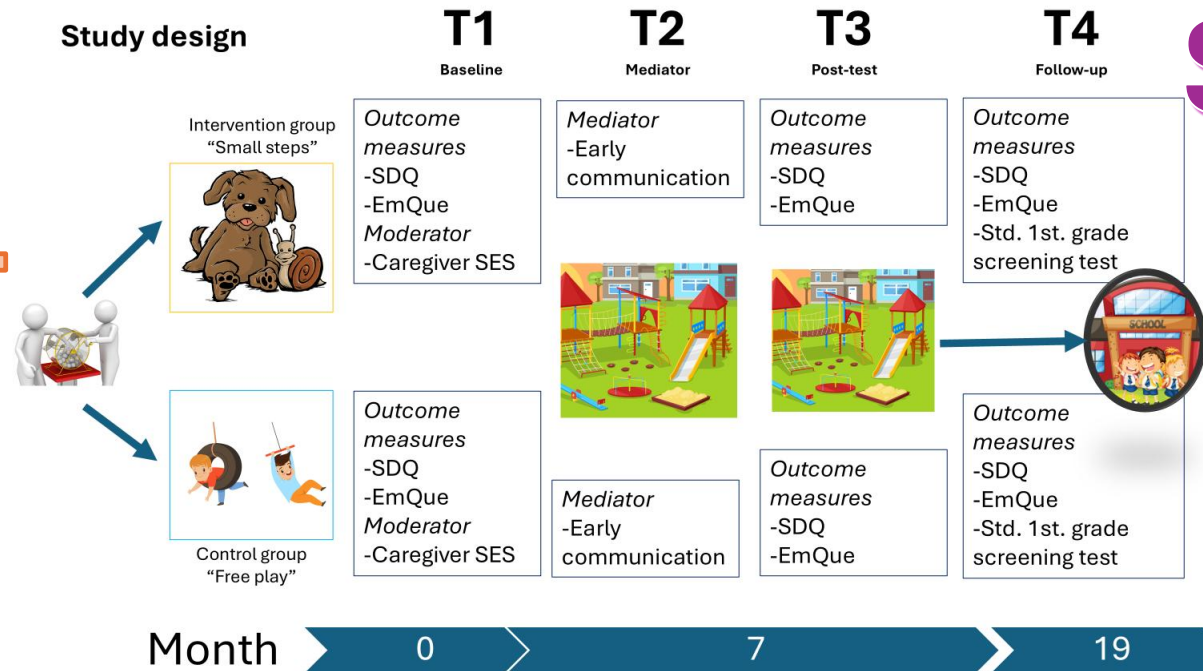
Sluttseminar
og deling av
resultater

Før

Under

Etter

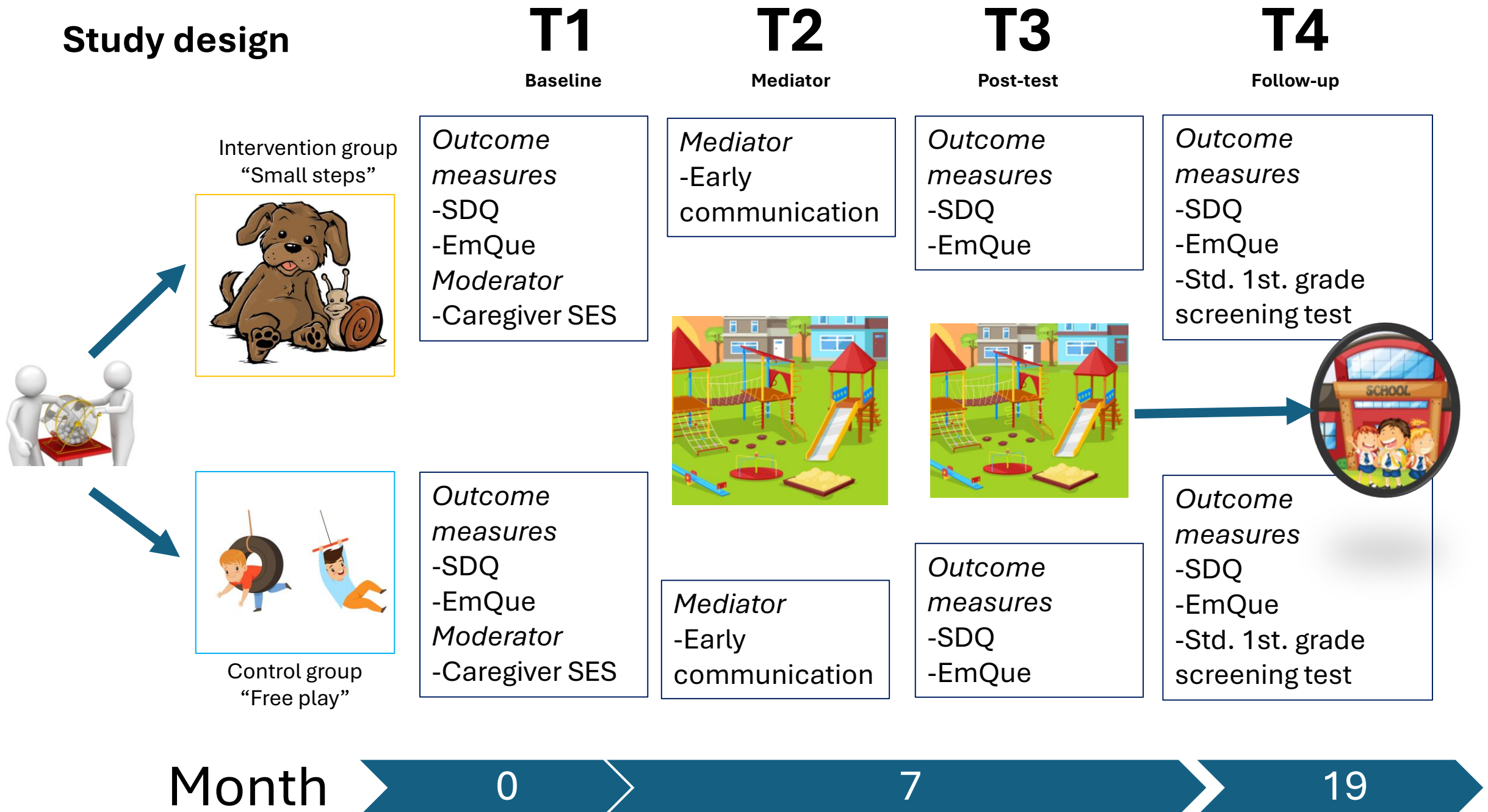
PILOT

Sluttseminar
og deling av
resultater

Hvordan dette skal foregå

Study design

Hva kreves av barnehagene?

1. Dele informasjonen med foreldre og innhente samtykke

Web applikasjon

Innsamling av samtykke

Spørreskjemaer

Påminnelser

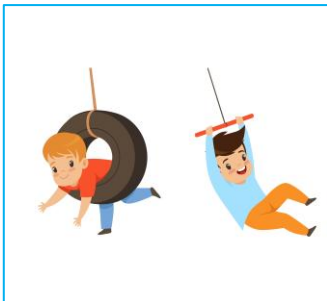

Intervention group
“Small steps”

Fordeling i grupper:

Randomisert og tilfeldig

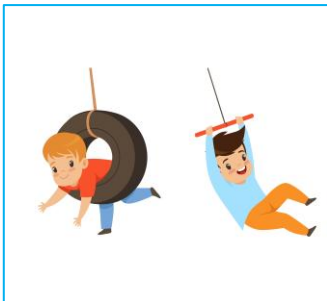
Control group
“Free play”

Intervention group
“Small steps”

Fordeling i grupper:

Randomisert og tilfeldig

Control group
“Free play”

Hva kreves av barnehagene?

1. Dele informasjonen med foreldre og innhente samtykke
2. Gjennomføre prosjektet

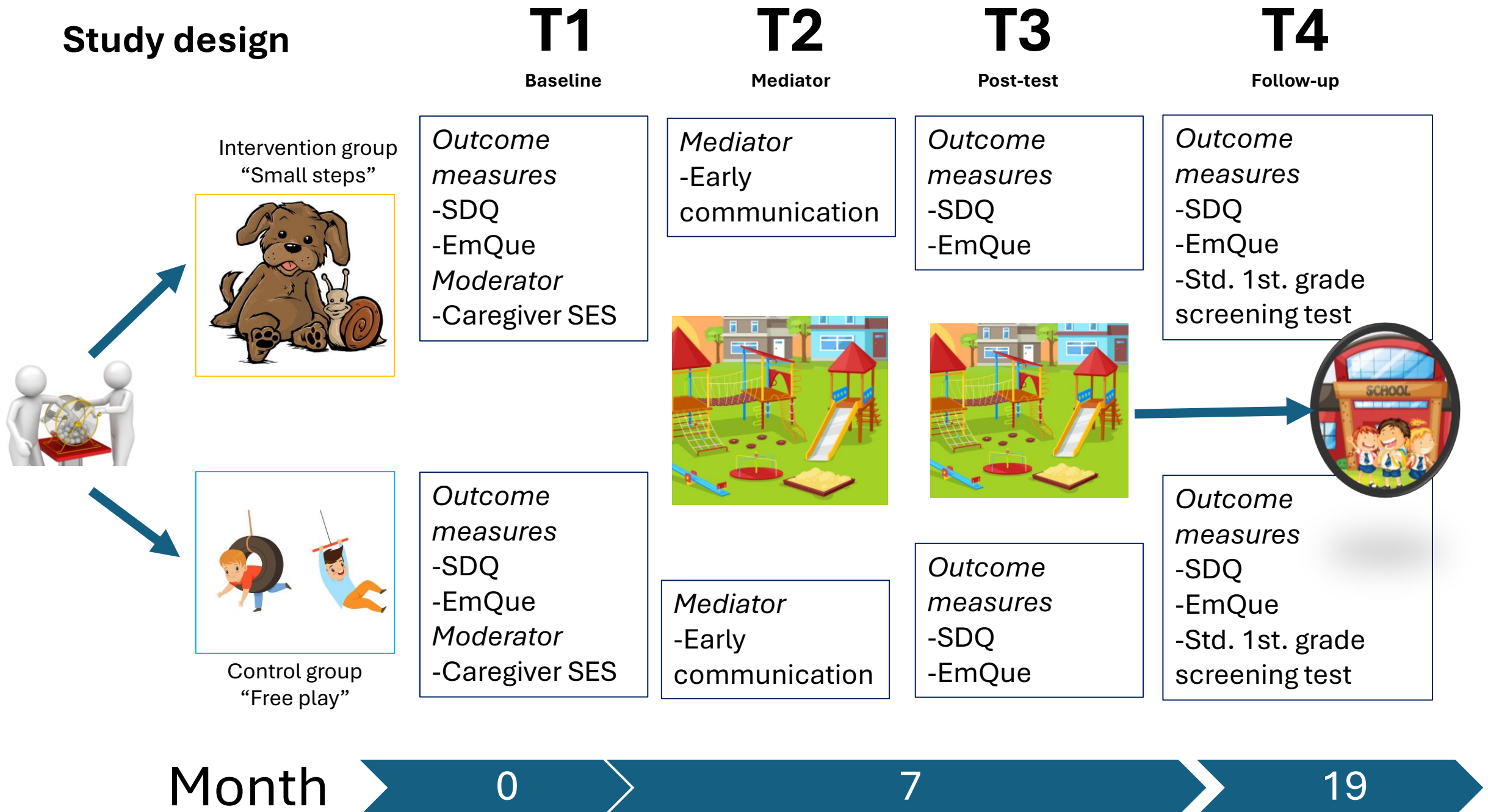
Web applikasjon 2

For barnehagene:

Registrering av gjennomføringen av tiltaket.

Study design

Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)

- 25 spørsmål
 - Emosjonelle symptomer
 - Oppførsel
 - Hyperaktivitet/uoppmerksomhet
 - Vanskeligheter med jevnaldrende
 - Prososial atferd

Empathy Questionnaire (EmQue)

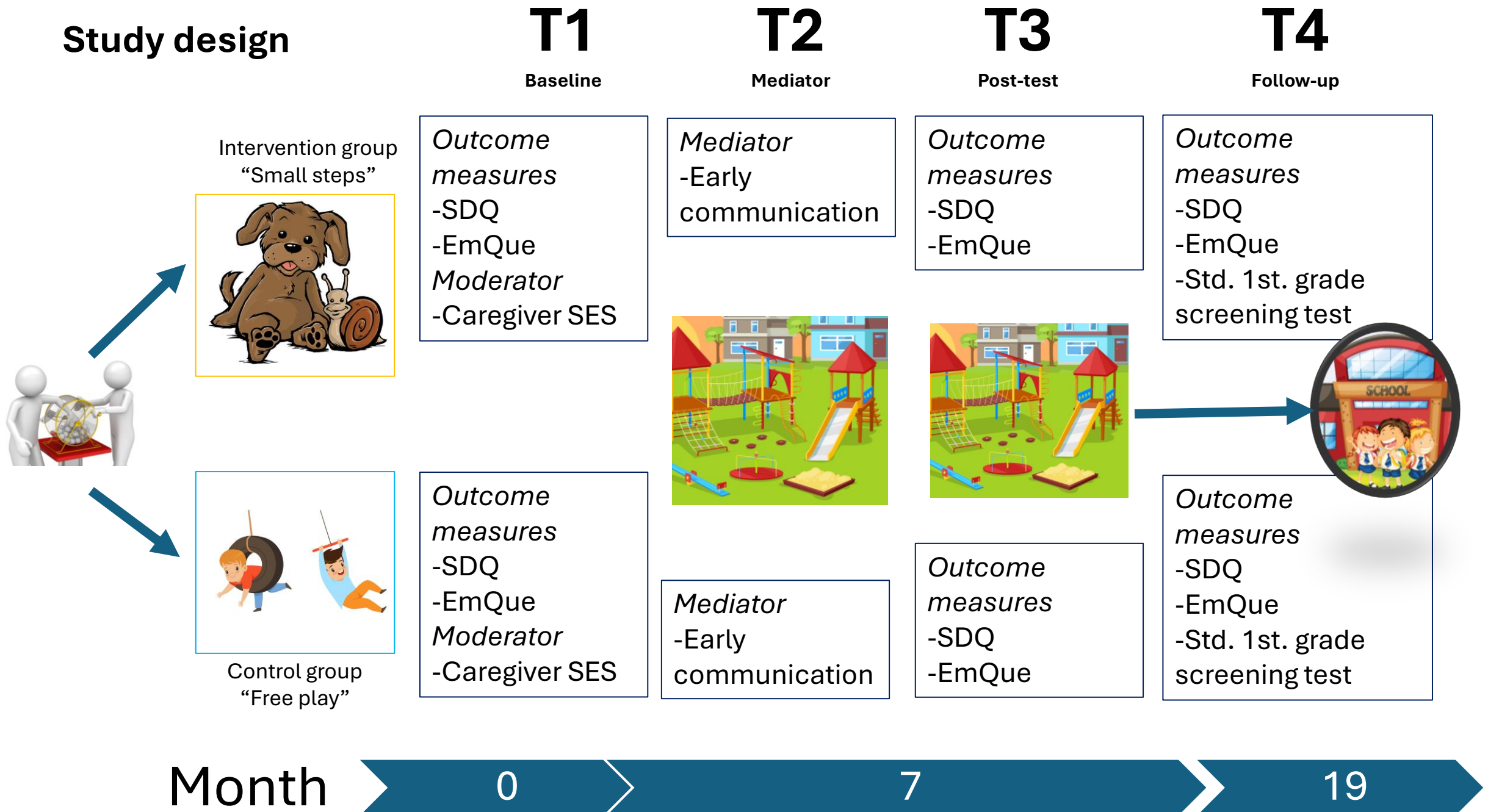
- 19 spørsmål
 - «Emosjonsmitte»
 - Oppmerksomhet til andres emosjoner
 - Prososiale atferd knyttet til andres emosjoner

Sosioøkonomisk status foresatte

Utdanning

Inntekt

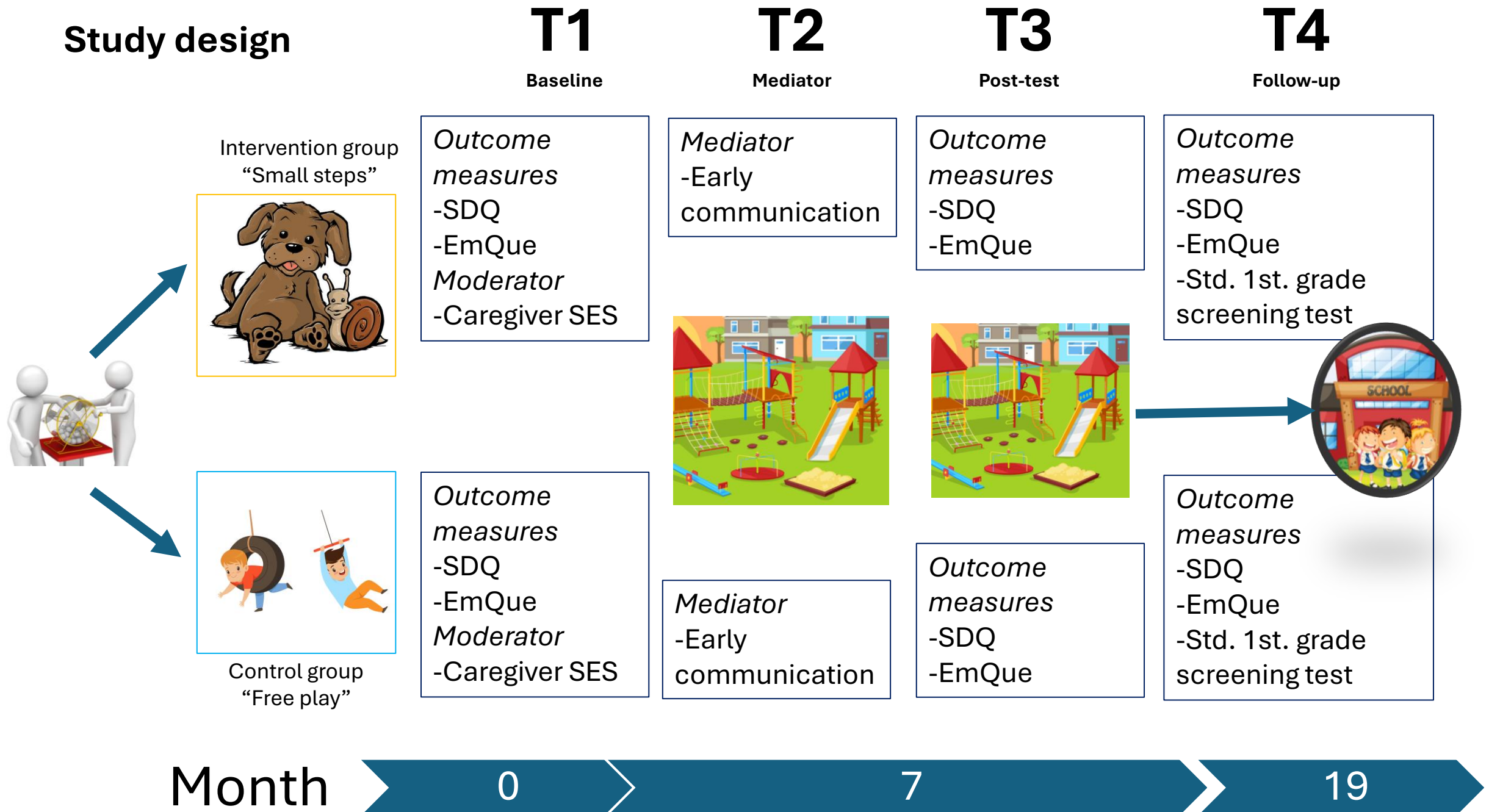
Study design

Early communication skills

- Spørsmål fra MoBa-undersøkelsen

Study design

Social and Emotional Learning in Norwegian Kindergarten

ClinicalTrials.gov ID ⓘ NCT06975267

Sponsor ⓘ Ostfold University College

Information provided by ⓘ Ostfold University College (Responsible Party)

Last Update Posted ⓘ 2025-08-08

[Home](#) > [Trials](#) > Article

Examining the effectiveness of Second Step Early Learning versus free play on socio-emotional learning in kindergarten: a cluster randomized controlled trial protocol

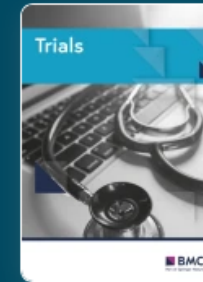
Study protocol | [Open access](#) | Published: 26 August 2025

Volume 26, article number 308, (2025) [Cite this article](#)

✓ You have full access to this [open access](#) article

Download PDF

Save article

[Trials](#)

[Aims and scope](#) →

[Submit manuscript](#) →

[Anders Dechsling](#) , [Christina Cipriano](#), [Line Børtveit](#), [Krister Westlye Fjermestad](#), [Ann-Charlott Beatrice Amundsen Karlsen](#), [Tore Marius Akerbæk](#), [Charlotte Buer Tangen](#) & [Hugo Cogo-Moreira](#)

 2160 Accesses [Explore all metrics](#) →

Sections

[References](#)

[Abstract](#)

[Administrative information](#)

Pågående prosjekt

Sosial og emosjonell læring i barnehagen - en randomisert kontrollert studie

Dette forskningsprosjektet skal undersøke effekten av et læringsprogram utviklet for sosioemosjonell læring ("Småsteg") sammenlignet med mer tid til fri lek i barnehagen. Prosjektet har fått 12 millioner i støtte fra Forskningsrådet og vil involvere over 900 barn og 60 barnehager.

På denne nettsiden vil du få tilgang til all informasjon angående prosjektet og muligheten til å kontakte forskerne via kontaktskjemaet. Her er det også mulig å melde sin interesse for å delta.

Hva får barnehagene:

Hva får barnehagene:

Småsteg-gruppa

- Småsteg-pakke, dukker, opplæring: Verdi ca 11 000,-
 - I tillegg: Nettbrett

Lek-gruppa

- Ramme for innkjøp av leker: Verdi 11 000,-
 - I tillegg: Nettbrett

Andre ressurser

- Direkte kontakt med prosjektmedlemmene
 - Oppfølging programmet
 - IT-støtte ved behov
 - Innkjøpsstøtte
- Terje Jensen – klinisk spesialist

Dersom SDQ avdekker barn i risikosonen

Atypisk score vil varsle oss som varsler barnehagen.

Dersom dette er ukjent for foreldre og barnehage, vil barnehagen få tilbud om oppfølging fra Terje.

Sitater fra pilot-barnehager

- **Barnehage 1**

- "Det vi har fått ut av være med til nå er fokuset vi har hatt på fri leken. Det har vært litt godt å bli "tvunget" til å være mer tålmodig i forhold til å ikke sette i gang leker/hjelpe barna som virker passive med en gang, men heller være mer tålmodige, da har vi sett at vi ikke har trengt å hjelpe barna inn i leken, men at de har lekt veldig godt likevel. 11000 kroner skal vi bruke på uteområdet, det er veldig verdifullt".

- **Barnehage 2**

- "Det vi har fått ut av å være med på prosjektet er at barna i vår barnehage har hatt mer kreativ lek og brukt materialene vi har i barnehagen på nye måter, vi har også vært litt mer løse på å ha materialer på bestemte steder, men latt barna få rå mer over disse selv, det har gått veldig bra. Vi handlet mer lekemateriell for 11 000 kr, slik at vi nå også har mer udefinerte leker som brukes på forskjellige måter".

- **Barnehage 3**

- "Det vi har fått ut av å være med, er kjennskap til et veldig brukervennlig program som vi ser fungerer godt med barna, det er god veiledning og veldig tilgjengelig til å bruke gjennom hele dagen. Snakkekortene og valp og snegl har vært spesielt populært"

- **Barnehage 4**

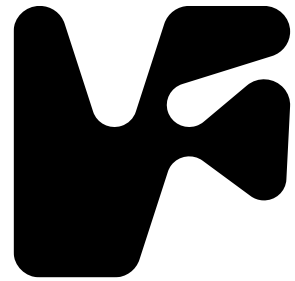
- "Vi har fått ut av dette: Travel hverdag, se at det er lett å holde kontinuitet på, positivt at flere holder i det. Fått et fellesskap - ha noen sparre med. Veldig lett å ta kontakt med Høgskolen. Lett å ta i bruk, intuitet. Fint at noen holder oss litt i nakken. Vært veldig gøy å være med"

Prosjektmedlemmene

Prosjektfinansiering

Forskningsrådet

**Høgskolen
i Østfold**

Region:	Saksbehandler:	E-post:	Telefon:	Vår dato:	Vår referanse:
REK sør-øst D	Finn Skre Fjordholm	rek-sorost@medisin.uio.no	+4722845821	28.01.2025	823677

Anders Dechsling

Prosjektsøknad: Sosioemosjonell læring i barnehagen: En randomisert kontrollert studie

Søknadsnummer: 823677

Forskningsansvarlig institusjon: Høgskolen i Østfold

REK avviser søknaden

Vedtak

Prosjektet faller utenfor helseforskningslovens virkeområde, jf. §§ 2 og 4 a.

Det kreves ingen godkjenning fra REK for å gjennomføre prosjektet.

Komiteens avgjørelse var enstemmig.

Prosjektlederne innhenter de nødvendige evalueringer relatert til personvern og behandling av persondata. Prosjektet faller utenfor helseforskningslovens virkeområde, jf. §§ 2 og 4 a.» (REK, vedtak søknadsnummer: 823677).

Evaluering: Høgskolen i Østfolds komité for Prosjektråd og evaluering Forskningsetisk råd (Pre-Fer) har evaluert prosjektet «The effectiveness of Småsteg on Socio-Emotional Learning in Kindergarten: a cluster-randomized controlled trial» som lovlig og etisk forsvarlig dersom det 1) gjennomføres i samsvar med søknadsteksten, og 2) det tas tilstrekkelig hensyn til etisk relevante situasjoner som måtte oppstå underveis.

Prosjektet vurderes å være i tråd med gjeldende forskningsetiske normer og Høgskolens verdigrunnlag.

Fredrik Andersen
Komitéleder

Personvern

- Hugo
- Ann-Charlott og Marius
- Personvernombud Hanne Pernille Gulbrandsen
- Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Vurdering av behandling av personopplysninger

Referansenummer

716359

Type vurdering

Standard

Dato

15.09.2025

Tittel

The Effectiveness of the Norwegian version of Second Step Early Learning vs. Free Play on Socio-Emotional Learning in Kindergarten: A Cluster Randomized Controlled Trial Protocol

Behandlingsansvarlig institusjon

Høgskolen i Østfold / Fakultet for lærerutdanninger og språk / Institutt for pedagogikk, IKT og læring

Prosjektansvarlig

Hugo Cogo-Moreira

Akademisk nivå

Forsknings-/dr.gradsprosjekt

Behandlingsperiode

01.08.2025 – 30.06.2028

Vi har vurdert at behandlingen av personopplysninger oppfyller kravene i personvernregelverket. Vi gjør vurderinger på vegne av behandlingsansvarlig institusjon. Du må følge institusjonens retningslinjer for informasjonssikkerhet, og eventuelle vilkår i vurderingen.

Samtykke

- Foreldre registrerer seg og sitt barn, og hvilken barnehage barnet tilhører.
- Det genereres kodenavn på barnet.

Takk!

Takk for at dere deltar i dette viktige forskningsprosjektet om barns sosiale og emosjonelle læring.

Her er kodenavnet til deres barn. Dette må dere ta godt vare på. Det skal brukes for ditt barn de neste to årene.

(kodenavn)

Dersom dere mister kodenavnet kan barnehagen kontaktes for å få det på nytt.

Barnehagen har ikke tilgang til svarene dere har avgitt. Svarene er det kun forskerne som har tilgang til, men forskerne har ikke mulighet til å vite hvem svarene hører til. Svarene deres er altså helt anonyme.

→ Gå inn på nettsiden [\[redacted\].no](https://www.hiof.no/lusp/pil/forskning/prosjekter/sosioemosjonell-lering-i-barnehagen) og fyll ut skjemaene ←

(Dere vil få beskjed når det er tid for å registrere neste gang)

Hvis dere ønsker mer informasjon eller å komme i kontakt med forskerne så finner dere informasjon på denne nettsiden:

www.hiof.no/lusp/pil/forskning/prosjekter/sosioemosjonell-lering-i-barnehagen

